

دانشگاه یزد

دانشکده اقتصاد، مدیریت و حسابداری

گروه اقتصاد

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

علوم اقتصادی

رشد صنعتی و جرم

شواهدی از استان های ایران طی برنامه های

سوم و چهارم توسعه

استاد راهنما: دکتر محمدعلی فیض پور

استاد مشاور: دکتر غلامرضا کشاورز حداد

نگارش: عزت الله لطفی

مهر ماه ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده اقتصاد، مدیریت و حسابداری

گروه اقتصاد

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

علوم اقتصادی

رشد صنعتی و جرم

شواهدی از استان‌های ایران طی برنامه‌های

سوم و چهارم توسعه

استاد راهنما: دکتر محمدعلی فیض‌پور

استاد مشاور: دکتر غلامرضا کشاورز حداد

نگارش: عزت الله لطفی

مهر ماه ۱۳۹۱

تعهد

اینجانب عزت الله لطفی دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اقتصادی دانشگاه یزد تعهد می‌نمایم که تمامی مطالب و موضوعات مطرح شده در این پایان‌نامه توسط اینجانب صورت گرفته و مسئولیت صحت آن‌ها را بر عهده می‌گیرم. در ذکر مطالب از منابع و مراجع دیگر، منبع مورد استفاده عیناً در متن و در قسمت منابع و مآخذ آورده شده است. همچنین گواهی می‌نمایم که این پایان‌نامه برای دریافت مدرک دیگر در جای دیگری ارائه نشده است. در تدوین پایان‌نامه چارچوب مصوب دانشکده را به طور کامل رعایت نموده‌ام.

امضاء دانشجو:

۱۳۹۱/۷/۱۶

تاریخ:

کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری‌های ناشی از تحقیق موضوع این پایان‌نامه متعلق به دانشگاه یزد است و هرگونه استفاده از نتایج علمی و عملی از این پایان‌نامه برای تولید دانش فنی، ثبت اختراع، ثبت اثر بدیع هنری، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس و ارائه مقاله در سمینارها و مجلات علمی از این پایان‌نامه منوط به موافقت کتبی دانشگاه یزد است.

تشکر و قدردانی

سپاس مخصوص خداوند مهربان که به انسان توانایی و دانایی بخشید تا به بندگانش مهر ورزد و در حل مشکلاتشان یاری‌شان نماید. از راحت خویش بگذرد و آسایش هم نوعان را مقدم دارد، با او معامله کند و در این خلوص انباز نگیرد و خوش باشد که پروردگار سمیع و بصیر است. سپاس ایزد منان که به من این فرصت را داد تا به این مرحله از علم رسیده و از هیچ محبتی دریغ نکرد و در تمام مراحل زندگی مرا قوت قلب بود.

پیش از هر سخن، بر خود لازم می‌دانم که از زحمات و راهنمایی‌های خردمندانه استاد راهنمای عزیزم جناب دکتر فیض‌پور قدردانی نمایم. همچنین، از استاد مشاورم، جناب دکتر کشاورز حداد و نیز تمامی استادان دانشکده اقتصاد دانشگاه یزد که در این مدت افتخار شاگردیشان نصیبم شد. همچنین بر خود می‌دانم تا از کمک‌های دوست عزیزم جناب آقای مهدی امامی میبیدی تشکر نمایم.

تقدیم به

روح مادرم

آنکه آفتاب مهرش در آستانه قلبم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد...

بابوسه بردستان پدرم

به او که نمی‌دانم از بزرگی اش بگویم یا مردانگی، سخاوت، سکوت، مهربانی و...
و تقدیم به همه کسانی که مرا یاری دادند تا در راه تحصیل علم گام بردارم و همواره مشوق و مایه‌ی دلگرمی من بوده‌اند.

چکیده

برقراری امنیت بی شک از اساسی‌ترین اهداف هر کشوری است که وقوع جرم موجب تزلزل در پایه‌های آن شده و هزینه‌هایی را بر جامعه تحمیل می‌نماید. جرم به عنوان یک پدیده نامطلوب اجتماعی، علل متعددی داشته و با توجه به اهمیت این موضوع در کشورهای مختلف، در سال‌های اخیر مطالعات گسترده‌ای در جهت شناسایی و تبیین علل وقوع آن انجام شده است. در میان علل وقوع جرم باید اذعان داشت که عوامل اقتصادی از نقش به‌سزایی برخوردار می‌باشند چه آن‌که تقریباً تمامی مطالعات موجود ارتباط معنی‌دار میان عوامل اقتصادی و جرم را تأیید نموده‌اند. این مقوله در سال‌های اخیر در کشور نیز مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته که پژوهش حاضر نیز کوششی در این راستا است. از این رو، مطالعه پیش‌رو بر آن است تا در قالب الگوی‌های اقتصادسنجی و با استفاده از روش رگرسیونی داده‌های تلفیقی (پانل دیتا) تأثیر رشد و توسعه صنعتی به عنوان عامل‌های اقتصادی بر وقوع جرم (که در این مطالعه سرقت‌های ۹ گانه‌ی اتومبیل، موتورسیکلت، احشام، لوازم جانبی خودرو، منازل، مغازه‌ها، اماکن اداری، مراکز تجاری و صنعتی و سایر سرقت‌های اماکن به عنوان نمود آن در نظر گرفته شده است) در کشور و براساس داده‌های استانی طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه کشور (۱۳۷۹-۱۳۸۸) مورد بررسی قرار دهد. در راستای دستیابی به این هدف نخست با استفاده از داده‌های مربوط به بخش صنعت و به کارگیری تکنیک تاپسیس شاخص‌های رشد و توسعه صنعتی به تفکیک استان‌های کشور محاسبه گردیده است. پس از محاسبه شاخص‌های مذکور و همچنین تلفیق سرقت عادی و محاسبه شاخص جرم به تفکیک استان‌ها، به بررسی رابطه میان رشد و توسعه صنعتی با جرم پرداخته شده است. نتایج حاکی از آن است که در دوره مورد بررسی میان رشد صنعتی مناطق کشور و جرم رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری و بین توسعه صنعتی و جرم رابطه‌ی مثبت اما بی معنی برقرار بوده است. علاوه بر آن میان بیکاری، بیکاری جوانان و نابرابری درآمدی با جرم رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری مشاهده شده است. بر این اساس و با توجه به نتایج پژوهش اگرچه بخش صنعت به عنوان بخشی مهم در جهت دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است اما توجه به این امر نیز ضروری به نظر می‌رسد که فرایند صنعتی‌شدن در کنار مزایای خود می‌تواند معایبی چون افزایش جرم و کاهش امنیت را نیز به دنبال داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: اقتصاد جرم، رشد صنعتی، توسعه صنعتی، صنعتی شدن، داده‌های تلفیقی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول	موضوع شناسی و کلیات پژوهش ۱
۱-۱- ۳	مقدمه و شرح مسئله
۱-۲- ۵	ضرورت و هدف از اجرای تحقیق
۱-۳- ۶	فرضیات پژوهش
۱-۴- ۶	پیشبرد و کاربرد نتایج تحقیق
۱-۵- ۷	چگونگی جمع‌آوری اطلاعات تحقیق
۱-۶- ۷	قلمرو پژوهش
۱-۷- ۸	تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۱-۸- ۱۰	ساختار تحقیق
۱-۹- ۱۰	جمع‌بندی
فصل دوم	مبانی نظری و مروری بر مطالعات انجام شده ۱۳
۲- ۱۵	مقدمه
۱-۲- ۱۶	بخش اول مبانی نظری
۱-۱-۲- ۱۶	۱- اقتصاد جرم
۲-۱-۲- ۱۷	۲- دیدگاه‌های علوم مختلف در خصوص جرم
۱-۲-۱-۲- ۱۷	۱- دیدگاه جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی
۲-۲-۱-۲- ۲۰	۲- دیدگاه حقوقی
۳-۲-۱-۲- ۲۲	۳- دیدگاه روانشناسی
۴-۲-۱-۲- ۲۳	۴- دیدگاه اقتصادی
۳-۱-۲- ۲۹	۳- بررسی عوامل اقتصادی موثر بر جرم
۱-۳-۱-۲- ۳۰	۱- فقر
۲-۳-۱-۲- ۳۱	۲- بیکاری
۳-۳-۱-۲- ۳۳	۳- شهرنشینی
۴-۳-۱-۲- ۳۵	۴- نابرابری اقتصادی

۳۷	.....۵-۳-۱-۲- صنعتی شدن و رشد صنعتی
۳۸	.....۱-۵-۳-۱-۲- ساختار امنیت و ارتباط آن با صنعت
۴۴	.....۶-۳-۱-۲- سایر عوامل
۴۶	.....۴-۱-۲- جمع‌بندی
۴۸	.....۲-۲- بخش دوم مروری بر مطالعات انجام شده
۴۸	.....۱-۲-۲- مطالعات توسعه و رشد صنعتی
۵۲	.....۲-۲-۲- مطالعات حوزه‌ی اقتصاد جرم
۵۶	.....۳-۲-۲- مطالعات انجام گرفته در حوزه‌ی صنعت و تأثیر آن بر جرم
۵۸	.....۴-۲-۲- جمع‌بندی
۶۱	.....فصل سوم روش انجام تحقیق و معرفی متغیرها
۶۴	.....۱-۳- مقدمه
۶۵	.....۳-۲- روش پژوهش و گردآوری داده‌ها
۶۶	.....۳-۲-۱- داده‌های مورد استفاده پژوهش
۶۸	.....۲-۲-۳- نحوه جمع‌آوری داده‌ها و تعاریف متغیرها
۶۹	.....۱-۲-۲-۳- متغیرهای مورد استفاده در پژوهش
۷۴	.....۳-۳- روش تلفیق داده‌ها
۷۶	.....۱-۳-۳- الگوریتم تکنیک تاپسیس
۷۷	.....۴-۳- روش رگرسیون داده‌های تابلویی
۷۹	.....۳-۳- معرفی مدل‌های پژوهش
۸۰	.....۵-۳- ابزارهای تجزیه و تحلیل
۸۰	.....۳-۷- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۸۲	.....فصل چهارم تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه‌ها
۸۴	.....۴-۱- مقدمه
۸۴	.....۲-۴- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش
۹۲	.....۳-۴- آزمون فرضیه‌ها
۹۲	.....۱-۳-۴- آزمون فرضیه شماره ۱